

# Przygotowania zawodowe dorosłych

Autor: Artur Konieczny Data publikacji: 11.06.2016

---

## PRZYGOTOWANIA ZAWODOWE DOROSŁYCH

Starosta inicjuje, organizuje i finansuje z Funduszu Pracy przygotowanie zawodowe dorosłych i osób, o których mowa art. 43 ust. 1 pkt 3-7 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015r. poz. 149) w celu uzyskania przez nich kwalifikacji lub umiejętności zawodowych.

Przygotowanie zawodowe dorosłych odbywa się w formie:

1. praktycznej nauka zawodu dorosłych - uwzględniającej w szczególności w szczególności wymagania określone w podstawie programowej kształcenia w zawodach lub standardy wymagań będące podstawą przeprowadzenia egzaminu czeladniczego. Praktyczna nauka zawodu kończy się egzaminami potwierdzającymi kwalifikacje w zawodzie, przeprowadzanymi przez okręgową komisję egzaminacyjną, zgodnie z przepisami w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzenia sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych lub egzaminem czeladniczym przeprowadzonym przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych, zgodnie z przepisami w sprawie egzaminów na tytuł czeladnika i mistrza w zawodzie.
2. przyuczenia do pracy dorosłych – uwzględniającego w szczególności standardy kwalifikacji zawodowych dostępne w bazach prowadzonych przez ministra właściwego do spraw pracy lub wymagania określone w podstawie programowej kształcenia w zawodach. Przyuczenie do pracy dorosłych kończy się egzaminem sprawdzającym przeprowadzanym przez komisję egzaminacyjną izby rzemieślniczej, instytucję szkoleniową wpisaną do rejestru prowadzonego przez wojewódzki urząd pracy lub inną instytucję uprawnioną do przeprowadzania egzaminów wskazana przez starostę.

Wymiar czasu odbywania przygotowania zawodowego dorosłych nie może przekroczyć 8 godzin zegarowych dziennie i 40 godzin zegarowych tygodniowo.

Przygotowanie zawodowe dorosłych realizowane jest na podstawie umowy w sprawie realizacji przygotowania zawodowego dorosłych zawieranej między starostą a pracodawcą lub między starostą, pracodawcą i instytucją szkoleniową, wpisaną do rejestru prowadzonego przez wojewódzki urząd pracy. Praktyczna nauka zawodu dorosłych trwa **od 6 do 12 miesięcy**, a przyuczenie do pracy dorosłych trwa **od 3 do 6 miesięcy**.

## PRZYGOTOWANIA ZAWODOWE DOROSŁYCH

### I. Szczegółowe warunki, sposób i tryb organizowania przygotowania zawodowego dla dorosłych

1. Pracodawca zainteresowany utworzeniem miejsc przygotowania zawodowego dorosłych składa do właściwego powiatowego urzędu pracy wniosek w sprawie gotowości ich utworzenia.
2. Starosta w terminie miesiąca od dnia otrzymania wniosku informuje pracodawcę o sposobie jego rozpatrzenia.
3. Starosta kieruje osobą uprawnioną do odbycia przygotowania zawodowego dorosłych u pracodawcy na jej wniosek składany we właściwym ze względu na miejsce zamieszkania powiatowym urzędzie pracy.
4. Starosta w porozumieniu z wybranym pracodawcą albo z wybranym pracodawcą i wyłonioną instytucją szkoleniową wpisaną do rejestru prowadzonego przez wojewódzki urząd pracy, uzgadnia szczegółowe warunki umowy w sprawie realizacji przygotowania zawodowego

dorosłych.

5. Starosta zawiera z wybranym pracodawcą i wyłonioną instytucją szkoleniową wpisaną do rejestru prowadzonego przez wojewódzki urząd pracy umowę w sprawie realizacji przygotowania zawodowego dorosłych określającą w szczególności:

- a) formę przygotowania zawodowego dorosłych, którego przygotowanie zawodowe dotyczy,
- b) datę rozpoczęcia i zakończenia przygotowania zawodowego dorosłych,
- c) imię, nazwisko, stanowisko i kwalifikacje opiekuna uczestnika przygotowania zawodowego dorosłych,
- d) rodzaj egzaminu i wskazanie instytucji, która go przeprowadzi,
- e) należność dla instytucji szkoleniowej z tytułu kształcenia teoretycznego umożliwiającego zdobycie wiedzy teoretycznej,
- f) wykaz wydatków, które może ponieść pracodawca w związku z realizacją przygotowania zawodowego dorosłych, wraz ze sposobem ich dokumentowania oraz wysokość i terminy wypłat refundacji dokonywanej przez starostę na podstawie art. 53j ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015r. poz. 149)
- g) wysokość jednorazowej premii ze środków Funduszu Pracy wypłaconej pracodawcy po spełnieniu warunków określonych art. 53 j ustawy i termin płatności,
- h) zobowiązanie stron umowy do należytej realizacji programu przygotowania zawodowego dorosłych,
- i) ustalenia stron umowy w zakresie sposobu postępowania w przypadku zmiany opiekuna uczestnika przygotowania zawodowego dorosłych u pracodawcy,
- j) wymiar nieobecności na zajęciach przygotowania zawodowego dorosłych umożliwiając uczestnikowi realizację programu, wyrażony udziałem procentowym maksymalnej dopuszczalnej liczby godzin nieobecności na zajęciach w stosunku do całkowitej liczby godzin zajęć przewidzianych programem.

6. pracodawca realizujący przygotowanie zawodowe dorosłych:

- a) zapoznaje uczestnika z jego obowiązkami i uprawnieniami oraz z programem przygotowania zawodowego dorosłych,
- b) realizuje program przygotowania zawodowego dorosłych prowadzi dokumentację tej realizacji,
- c) zapewnia uczestnikowi bezpieczne i higieniczne warunki realizacji programu przygotowania zawodowego dorosłych, zapewnia profilaktyczną ochronę zdrowia w zakresie przewidzianym dla pracowników,
- d) przeprowadza szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, przepisów przeciwpożarowych, na zasadach przewidzianych dla pracowników, oraz zapoznaje uczestnika z obowiązującym regulaminem pracy,
- e) przydziela, na zasadach przewidzianych dla pracowników, odzież i obuwie robocze, środki ochrony indywidualnej oraz niezbędne środki higieny osobistej,
- f) zapewnia na zasadach przewidzianych dla pracowników bezpłatne posiłki i napoje profilaktyczne,
- g) niezwłocznie informuje starostę o wszelkich zdarzeniach mających wpływ na realizację programu przygotowania zawodowego dorosłych,
- h) dostarcza staroście w terminie 5 dni po zakończeniu miesiąca listy obecności uczestników przygotowania zawodowego dorosłych
- i) umożliwia staroście wykonywanie zadań związanych z nadzorem nad realizacją programu przygotowania zawodowego dorosłych.

7. Pracodawca nie później niż w terminie 7 dni od daty ukończenia przez uczestnika programu przygotowania zawodowego dorosłych wydaje mu zaświadczenie o ukończeniu przygotowania zawodowego dorosłych.

8. Program przygotowania zawodowego dorosłych u pracodawcy nie może być realizowany w niedziele i święta, w porze nocnej ani w wymiarze czasu wyższym niż określony w art. 53 e ust. 1 ustawy.

9. Starosta może wyrazić zgodę na realizację programu przygotowania zawodowego dorosłych pracodawcy w porze nocnej, o ile charakter pracy danym zawodem wymaga pracy w porze nocnej.

10. W przypadku nieprzestrzegania warunków umowy przez pracodawcę lub instytucję szkoleniową starosta rozwiązuje ją ze skutkiem natychmiastowym.

11. Osobie kierowanej do odbycia przygotowania zawodowego dorosłych starosta wydaje pisemne skierowanie.
12. Skierowanie traci ważność w przypadku nieobecności uczestnika na zajęciach uniemożliwiającej realizację programu przygotowania zawodowego dorosłych albo w przypadku nienależytego wywiązywania się uczestnika z nałożonych obowiązków.
13. Uczestnik przygotowania zawodowego dorosłych:
  - a) bierze udział w zajęciach przewidzianych programem przygotowania zawodowego dorosłych,
  - b) stosuje się do rozkładu czasu pracy i regulaminu pracy obowiązującego u pracodawcy,
  - c) stosuje się do planu nauczania i regulaminów obowiązujących w instytucji szkoleniowej,
  - d) na 2 miesiące przed zakończeniem programu przygotowania zawodowego dorosłych składa we wskazanej instytucji przeprowadzającej egzaminy wniosek o dopuszczenie do egzaminu przewidzianego w programie; w przypadku egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie do wniosku składanego w okręgowej komisji egzaminacyjnej dołącza deklarację dotyczącą przystąpienia do tego egzaminu,
  - e) przystępuje do sprawdzianów okresowych oraz egzaminów przewidzianych po zakończeniu programu przygotowania zawodowego dorosłych,
  - f) w terminie 14 dni od dnia ukończenia przygotowania zawodowego dorosłych przedkłada staroście ankietę z oceną przebiegu przygotowania zawodowego dorosłych,
  - g) po ukończeniu przygotowania zawodowego dorosłych przekazuje okręgowej komisji egzaminacyjnej lub instytucji przeprowadzającej egzamin zaświadczenie o ukończeniu przygotowania zawodowego dorosłych - jeżeli zamierza przystąpić do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, egzaminu czeladniczego lub sprawdzającego,
  - h) w terminie do 14 dni od dnia uzyskania odpowiednio: świadectwa potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie lub dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, świadectwa czeladniczego albo zaświadczenia o zdaniu egzaminu sprawdzającego potwierdzającego nabyte umiejętności okazuje je staroście oraz pracodawcy.

Do zadań opiekunów uczestnika przygotowania zawodowego dorosłych należy w szczególności:

- a) zapoznanie uczestnika z jego prawami obowiązkami oraz programem przygotowania zawodowego dorosłych,
- b) wyznaczenie zadań praktycznych oraz organizacja zajęć teoretycznych przewidzianych programem przygotowania zawodowego dorosłych,
- c) nadzór nad wykonywaniem zadań przez uczestnika przygotowania zawodowego dorosłych oraz udzielenie mu wskazówek i niezbędnej pomocy,
- d) współpraca z urzędem pracy i instytucją szkoleniową przy realizacji programu przygotowania zawodowego dorosłych,
- e) prowadzenie dokumentacji przebiegu realizacji przygotowania zawodowego dorosłych u pracodawcy.

## **II. Sposób refundowania pracodawcy wydatków poniesionych na uczestnika przygotowania zawodowego dorosłych i wypłacania premii**

1. Pracodawca składa wniosek o dokonanie refundacji wydatków poniesionych na uczestnika przygotowania zawodowego dorosłych (o której mowa w art. 53i ustawy) do powiatowego urzędu pracy.
2. Do wniosku o dokonanie refundacji wydatków pracodawca dołącza poświadczoną za zgodność z oryginałem kopie dokumentów potwierdzających poniesienie wydatków.
3. Pracodawca składa wniosek o wypłatę premii po ukończeniu przygotowania zawodowego dorosłych (o której mowa w art. 53j ustawy) do powiatowego urzędu pracy.
4. Starosta przekazuje środki Funduszu Pracy z tytułu refundacji wydatków poniesionych na uczestnika przygotowania zawodowego dorosłych oraz premii po ukończeniu przygotowania zawodowego dorosłych na rachunek bankowy wskazany przez pracodawcę, w terminach określonych w umowie.

5. Pracodawca korzystający z refundacji wydatków poniesionych na uczestnika przygotowania zawodowego dorosłych przechowuje dokumentację pozwalającą na sprawdzenie zgodności przyznanej pomocy z przepisami rozporządzenia przez okres 10 lat od dnia przyznania pomocy.

### **III. Kwalifikacje wymagane od opiekunów uczestników przygotowania zawodowego dorosłych**

1. Od opiekunów uczestników przygotowania zawodowego dorosłych realizowanego w formie praktycznej nauki zawodu dorosłych jest wymagane posiadanie kwalifikacji instruktorów praktycznej nauki zawodu, określonych w przepisach dotyczących praktycznej nauki zawodu.
2. Od opiekunów uczestników przygotowania zawodowego dorosłych realizowanego w formie przyuczenia do pracy dorosłych jest wymagane posiadanie co najmniej:
  - a) wykształcenia średniego,
  - b) 3-letniego stażu pracy w zawodzie obejmującym zadania, do realizacji których są wymagane umiejętności zdobywane w trakcie przyuczenia,
  - c) rocznego doświadczenia w wykonywaniu zadań z zakresu nadzoru nad pracownikami, stażystami lub praktykantami.

### **IV. Warunki i tryb przeprowadzenia egzaminu sprawdzającego**

1. Do przeprowadzenia egzaminu sprawdzającego instytucja szkoleniowa wskazana przez starostę powołuje komisję, w skład której wchodzi przewodniczący oraz dwóch członków.
2. Zadania egzaminacyjne są przygotowywane i przechowywane w warunkach uniemożliwiających ich nieuprawnione ujawnienie.
3. Przewodniczący komisji sporządza protokół z przebiegu egzaminu sprawdzającego.
4. Osoba, która zda egzamin sprawdzający otrzymuje zaświadczenie potwierdzające nabyte umiejętności.

#### **Podstawa prawna:**

1. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 kwietnia 2014r. w sprawie przygotowania zawodowego dorosłych (Dz. U. z 2014r. poz. 497).
2. Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015r. poz. 149)